

Када се на скупу у Европском парламенту посвећеном обележавању двадесет година од НАТО агресије расправљало о питању Републике Српске настојала сам да, пре свега, укажем на чињеницу како је основно обележје спољне политике Српске да објективно посматра кретања у савременој Европи и у целом свету – *и проактивно делује у релацији спрам тих трансформација.*

Штавише, већ тада било је сасвим транспарентно како Српска ни најмање не оклева да развије блиске односе са свим правим политичким пријатељима те како њено становиште војне и политичке неутралности релевантно доприноси стабилности целог Балкана управо стога јер афирмише *суверенитет и аутономију* који кореспондирају са *демократским принципом* тј.

вољом народа

. Једна од последица стварања веће политички и војно неутралне територије на Балкану била би, без дилеме, смањење тензија на овом политички релевантном простору - и то би потенцијално био *и стратешки путоказ за будуће европске доктрине.*

Или, још прецизније, у перспективи би се чак могла разматрати *и нов*

а

безбедносн

а

архитектур

а

Старог континента.

Ово у највећој мери зависи од тога како ће изгледати *политичко ткање будућности европских држава* и како ће се мислити о

њиховој политици и безбедности у времену које је пред нама

. Што се, пак, тиче Српске, она доследно оживљава политички лик Европе која служи интересима сопствених народа и наспрам лажног елитизма поставља *суверенитет, патриотизам и праву демократију.*

У том светлу, Српској је јасно да 21. век значи креативни ангажман у којем се изнова граде и политика и економија и култура у епохи после неолиберализма као и да је један од најважнијих израза тог процеса сећање како се Европа простире од Атлантика до

Урала.

Срби имају посебну улогу у стварању нове Европе [\[1\]](#) јер се управо на њиховом примеру парадигматично показало како изгледа неолиберално и постмодерно деловање пројекта ЕУ.

Супротстављање интервенцион

изму

, обнова

политичког субјективитета

, процес поновног

рођења историје

након њеног фалсификованог „краја“, и заснивање

нових друштвених уговора

чија су окосница

слобода, правда и национално достојанство

– темељне су одлике ове српске специфичности а понајбоље их изражава Република

Српска. Најпре, реч је о реafirмисању

демократског суверенитета

који чини

elan

vital

различитих

европских народа

и израња као пожељна алтернатива

тотализујућој моћи ЕУ.

[\[2\]](#)

У реал-политичком смислу, ради се о Европи која природно обнавља историјске, духовне, културне и економске везе са Русијом јер је

Европу и Русију

у најрелевантнијем смислу и немогуће раздвојити. Штавише, управо Руска Федерација ефективно се супротставља хегемонији и униполаризму у светској политици истичући важност

dia

-

logosa

.

Српска је, са своје стране, примером демонстрирала како изгледа политика равноправности наспрам политике условљавања. И управо тако се отворила стратешка перспектива реализације и савремене српске и руске али и изворно европске политике на Балкану – и то кроз питање садашњости и будућности Републике Српске

Српска је, са своје стране, примером демонстрирала како *изгледа политика*

равноправности

наспрам полит

ике условљавања.

И управо тако се отворила

стратешка перспектива реализације и савремене српске и руске али и изворно европске политике на Балкану

– и то кроз

питање

садашњости и будућности Републике Српске.

Разуме се, реч је о процесу ослобођења Срба од

de facto

западне колонизације и то је основни разлог због чега повратак Русије на Балкан има вишеструке последице.

А средиште овог процеса је Српска.

И још више: назначено

кретање конститутивно је и за следећу фазу стварања нове Европе која политички апстрахује од неолиберализма управо кроз националну виталност и народну партиципацију.

Зато сам пре пар година записала како „пут за Београд може да води из Бањалуке и

Пише: Богдана Кољевић
недеља, 18 април 2021 11:00

тако улога Срба у процесу стварања самосвесне и самоодређујуће Европе постаје плаузибилнија.“

[3]

У сличном смислу, Гускова је недавно саопштила како „Српска већ очигледно постаје центар српства на Балкану

“ јер је „

преузела лидерску позицију међу Србима на Балкану

“ те како се „

захваљујући унутрашњој и спољној политици Бањалука

данас може назвати центром бриге за Србе у другим регионима Балкана.“

[4]

Јелена Гускова: Српска очигледно постаје центар српства на Балкану

Апострофирајући како је Српској изузетно стало до *јединства српског културног и духовног простора на Балкану*

Гуско

ва на питање „ко може спасити свет од глобализма?“ одговара: „

снажна Русија заједно са Србима. И у томе је историјска улога Републике Српске и, наравно, Србије

Пише: Богдана Кољевић
недеља, 18 април 2021 11:00

“

[5]

У исти мах, Полежајев је истакао како су Срби из БиХ постали примарни ослонац Русије на Балкану те како политика Српске у потпуности кореспондира са новом руском политиком.

[6]

Тако је савремена Српска постала егземпларан пример политичког напретка који извире из народне воље. Паралелно, испоставила се и као пример политике која проистиче из историјске самосвести о праведној борби Срба у Првом и Другом светском рату као и деведесетих када је требало одбрани Српску – јер се ради о истој борби за слободу и за јединствен и испреплетен

политички субјективитет.

Основни принципи српске политичке традиције убрајају се у најсветлије европске примере а од њихове реализације у највећој мери ће зависти и

свет живота

и

живот света

који се управо рађа.

Према већини релевантних процена, политички партнери Русије и Кине у овој борби за поредак 21. века вероватно неће бити ЕУ већ појединачне европске земље које се воде

виталним националним и општим интересима

Јер, све назначене елементе потребно је сагледати кроз призму *принципа новог светског управљања за 21. век*

. У питању је велика

прекретница у светској политици

коју су – кроз заједнички наступ Лаврова и Јија – најавиле Русија и Кина.

Апострофирајући како је свет ушао у период изузетне турбуленције и брзих промена

Москва и Пекинг су као први принцип истакле следеће: 1) неопходно је одбацити

политизацију теме људских права

тј. праксу њиховог коришћења као изговора за мешање у унутрашње ствари других

држава. Подвлачи се и како су људска права универзална те како су државе у обавези да их штите

и у политичкој и социјалној и економској сфери

– као и у областима

културе и идеологије

– а исто је обавеза и целе међународне заједнице. Други принцип новог светског управљаштва реферира на 2)

демократију као законом гарантовану власт народа -

а Русија и Кина истовремено акценат стављају на чињеницу

како не постоји јединствени стандард демократског модела

због чега је неопходно поштовати

законита права суверених држава да самостално одређују свој пут развоја.

Или, још прецизније, истиче се како је мешање у унутрашње ствари суверених држава

под изговором „ширења демократије“ недопустиво у цивилизованом свету. Трећи

принцип поретка за 21. век је 3)

међународно право

као предуслов развоја човечанства и средишња улога

Повеље УН

док се следећи моменат тиче 4)

мултилатералне сарадње

која је неопходна за

успостављање равноправности

а у сврху

очувања мира и стратешке стабилности.

Најопштији циљ који су Русија и Кина промовисале заједничким ставом о питањима

светског управљања у савременим условима је зближавање земаља света наместо

конфронтације. Штавише, сви наведени елементи кореспондирају управо са

рехабилитацијом изворних европских принципа и вредности:

људских права, демократије, слободе, равноправности, правде и дијалога.

Ипак, према већини релевантних процена, политички партнери Русије и Кине у овој

борби за поредак 21. века вероватно неће бити ЕУ већ појединачне европске земље које

се воде виталним националним и општим интересима.

Пише: Богдана Кољевић
недеља, 18 април 2021 11:00

